

Tas Latweeschu draugs.

1838. 25 August.

34ta lappa.

J a u n a s s i n n a s.

Is Zehsehm. No 17tas lihds 23schai August tur Widsemmes mah-
zitajeem schinnî gaddâ sawa leela runnas deena bija. Bija atnahkuschî
wairak fâ 70 mahzitaji, kas lihds ar sawu superdentu ikdeen sapulzinajahs, un
Deewu peeluhguschî, un dseedajuschî, pa 4 stundahm preeksch pussdeenas un 2
stundahm pehz farunnajahs pahre sawu swehtu ammatu, sawahm mihtahm drau-
dsehm un tahdahm leetahm, kas schahm lohti derretu. Tai tas Rungs, kas sa-
wai draudset winnus dewis par dwehsetu ganneem, nu katram arri schehligi pa-
lihds, sawu puljinu tâ gannih, fâ wisseem isdohtohs par muhschigu swehtibu!

Lihds schim tur weeta ne bija, kur fungi, kad deenest-zilweks teem apfirge,
to warreja nodohet un labbi life apkohpt, jeb kur arri zits zilweks, kam kohpeji
naw mahjâs, un kad flimms, warreja atrast kohpschanu. Bet taggad, flawehst
Deews! tur atraddahs gohdiga atraitne, ar wahrdu: Winter, kas no kristi-
ga prahta irr apnehmusees, pa walkas laiku, par itt lehtu makfu, flimnee-
kus usnemt sawâ nammâ un apkohpt. Wisseem laudim, kas no firde
pehz Deewa walstibas un winna taifnibas dsennahs, Deews schehligâ prahtâ pee-
mett, zil waijaga par dshwibas usturru; winsch arri schai gohdigai atraitnei
gan palihdsehs mihtligi, tâ us gohda zelkeem eeksch sawa waiga sweedreem lihds
ar teem sawejeem sawu deenischku maisti atrast.

Is Skottu semmes. Kamehr tur atradde, ka dauds lauku zittadi jau
ne warroht apfuhdohet augligi, ne fâ ar kaulu milteem, tamehr semneeki
tik warren' us tahdu semmes kohpschanu irr dewuschees, ka winneem pehrnâ
gaddâ weenâ paschâ walsti 153 tuhstohsch puhrus kaulu miltu atwedde pa
juhru. Wisswairak nahze dauds no Kreewu semmes. — Woi tad pa Kreewu
semmi laudis wehl naw tik gudri, ka sawus kaulus paschi sinn leetâ life?

Is Berlins. Pehrâ gaddâ tur mahzihst kungs islaide Wahz' graf-
matinu pahre sahribas beedribahm, un itt gudri tai par wirsrahtu tohs wahr-
dus uslikke, ko no kahdas teefas fluddinaschanas bija smehtis, un kas tâ flann:
"pascham augsti zeenigam Fehninam labbi effohet patizzis, ka zittâs
mallâs winnâ walsti sahribas beedribas no few paschahm zehluschahs."

Is Minkenes pilssehtas, Baiëru walsti, Wahz'semmi. Muhsu
laifôs drihs pa wissu Wahz'semmi malka dauds ne atrohdaht; zittâs weetas jau

brishcham ir truhkums rahdahs. Bet tik Baiëru walstî schkeet wehl deesgan buht; jo zittadi neds laudis, neds awihses aplam daudsinatu, ka pa teem leeleem kalneem, fur wehl kups meschs, driht tahdu sawadu skuntes ugguni uskurrina-schoht, ko ir wezzôs laifôs tikween retti fataisija, un ko sadabbu, kad pa kalnu preekschpuffi pehz stiggahm bohkstabus un zittas rakstu sihmes, $\frac{3}{4}$ juhdses garumâ un 4 lihds 9 pehdas plattumâ, zaur meschu dsenn, fur kohkus nozehrt un malkai uskrauj, un tad zaur pulku strahdneeku wissur us reis to leef eededsinagt, lai tad no leijas apluhkohts, isfkattahs kâ smukki, seta raksti. Zrr isrehkinahs, ka preeksch katra tahda bohkstaba, ja to pahri stundu labbi kohpj, diwdefinit tubkstohsch assu malkas wajaga; bet sinnams, tahdu brangu skuntes-ugguni arri dauds juhdsu tahlumâ warreht redseht. — Ak rawu malkas tehreschannu! — Wahjsemme, preezajees jel pahr faweem augsteem weeseem, bet taupi sawu malku!

S p r e d d i f i s

pahr fahribas beedribahm, fazzihrs 8tâ swehtdeenâ pehz wassaras swehtku atfwehtes, 24tâ Jubli 1838.

Deidsama pufse.

III.

Bet fahribas beedribas labbi augli irr leeli un ne-issfkaitami, — winni jo deenas jo wairofees un muhsu behrni un behrnu behrni muhs wehl par tahdu labbu eetaisichannu swehtihis. Wissu papreeksch un azzim redsoht fahriba usturr un stiprina meefas wesselibu. — To stipru wesselibu ta usturr un farga, to wahju wesselibu ta spehzina, un pagarrina dschwibas deenas, tahs eepreezinadama un aplaimodama. Par wissu to juhs plaschaki pamahza ta grahmatina no fahribas beedribas. Lassait to un pahrbandait wissu, kâ Wahwils fakka, un to labbu paturrait. — Kad tas kaitigs dschreens taps isdelbehts no pafaules, tad zeltees stipraka zilweku tauta, un muhsu behrni un behrnu behrni fadschwos jaukas deenas, fur ne buhs tik dauds meefas Alimmbas un sahpes, un tee saweem tehweem pateifs par fahribas beedribu eezelschannu.

Bet fahriba usturr un wairo arri dwehfeles wesselibu. Sachtigs zilweks atsiht labbak to pateefibu, usnemmu weeglaki labbas mahzibas, paleef jo deenas jo gudrs eefsch garrigahm un laizigahm leetahm, winsch irr ar ween pee plina prahta, labbas kâ kâ launâs deenâs winsch sim ar ween to ihstu zeku atrast. Winsch ne leekahs peekrahptes zaur bleh dineekeem, ne leekahs peewiltees zaur besdeeweigeem, winsch staiga sawu zeku us muhschibu, ar apdohmu un gudribu.

Un arri eefsch laizigahm leetahm fahribas draugam ne truhst swehtiba. — Deewa swehtiba eefsch mahjahm un pa laufeem, pee behrnu audsinaschannâs un pee winnu pamahzichannâs. — Skattaitees apfahrt, m. dr., kahdi zilweki muhsu starpâ irr tuffschneeti un wahrgulisch? Tahdi, kas eemihl dserschannu. Winneem naw neds laiks neds prahts us strah daschannu, weenâ deenâ tee dserr, ohtrâ deenâ tee meegâ krahz un tohti wajabstigt darbi paleef nedarriti, seb winni paschi paleef Alimmi no dserschannâs un waid daschu nebbeku. Fur tahdeem zeltahs Deewa swehtiba? Ak, m. dr., ar preeku es zerreju, ka pehz 10 woi 20 gad deem — ja fahribas beedriba pastahw un wairojahs — schinnâ draudse buhs turrigt laudis ween, un meers un labtlaschana ikkattrâ sehtâ mahjohs.

Jo zaur fahribu arri muhsu behrnu audsinaschana paliks prahtiga un jo deenas jo fristiga. Ifkatram tehwan tik dands pee rohkas buhs, un winsch itt weegli tik daudf

warrehs pelniht, fa winsch sawus behrnus warr skohlä doht. — Jo aprehinajeet paschi, zif simi wehrdini winna markä paleef, fo zittu reis par brandwihnu buhu isdewis — un zif wairak naudu winsch wehl pelni klast, sahtigs un muddigs buhdams. — Ne ween wessela un stipra, bet arri dauds prahrigaka buhs ta jauna zilts, un scho laimi pateiks sahtibas drangeem.

Zaur sahtibu un sahtibas beedribu suddihs no pasauls dauds leeli grehti un blehnu darbi, jeb tee temehr taps lohti retti padarriti. — Gan drihs wissi muhsu zeetunneeki, sagli, laupitaji, krahpneeli un slexkawas zaur brandwihna dserfchanu tahda nelaimê un pohsta eekritte. — Pulfchi un meitas dohdahs us neschkihsstibu un flinkumu zaur dserfchanu. Jo kas peedferrahs, tas lehti pahrkahpj wissus 10 Deewa bauflus; winsch saimo sawu Deewu, walfa walti Deewa wahrdu, sagahna to swehtu deenu, ne zeeni tehwu un mahti, darra zittem un few pascham skahdi pee wesselibas un pee dshiwibas, winsch pahrkahpj laulibu un dohdahs us neschkihsstibas grehkeem, winsch paleef par sagli un krahpneeku, winsch sawa tuwaka gohdu gresch, un gattaws irr nepateesu leezibu doht, winsch eekahro sawa tuwaka nanmu, seerwu, kalpu, kalponi, lohpus jeb wissu, kas tam peeder, un Deews ihpaschi scho tehwu grehtus peemekle pee teem behrneem lihds trescham un zettortam augumam. Bet sahtigs zilweks warr labbi fargatees no wissas bauflu pahrkahpshanas.

Zaur sahtibu, m. dr., mehß paleefam jo deenas jo deewabihjigi. Peedsehris zilweks irr lohps, kas Deewu ne pasihst, nedß sawu prahtu us Deewu zilla. — Sahtigs zilweks turpretti Deewam labpatihst, winsch zeenigi neß Deewa gihni sawa diwehsele. Desahstigi laudis, fa mehß to lihds sawm ar behdahn effam redsejuschi, eesakt un pabeids ifkatru darbu ar brandwihnu, sahtibas beedri ar swehtu Deewa peeluhgshannu. Plihtneeki zeem Deewu basniza ahriigi ween, bes dohmahm un bes apdohmaschanas, sahtibas draugi to pee luhds garrä un pateefiba. Desahstigi zilweki behg no Jesus beedribas, sahtibas draugi labpraht pee winna nahk, meeru un preeku mekledami un atrafdami.

Un wehl beidsiht, tahdu meeru, laimi un labklahschannu sahtibas beedriba neßihs wisseem laulateem draugeem! — Ak taggad wehl dßird mallu mallas rahschannu un bahrschannu, taggad wehl rauda dascha gohdiga seewa, ispehrita zaur sawu peedsehruschu wihru, taggad wehl waimana isfalkuschu behrni, jo tehws frohgä pehdigu wehedinu sadsehris; — wiss tas buhs us preekschu zittadi un labbaki, meers un labklahschana mahjohß wissur — un pehz 20 gaddeem, kas s-m wissa draudse, ne buhs ne weens schuhpis un deenu saglis. — Wo! tas naw leeli un labbi augli, kas no sahtibas zellahs. — Kas winnus wissus warr isstaitiht? —

IV.

Lai mehß nu wehl, m. dr., beidsiht redsam, fa sahtibas beedreem buhs turretees? — Teem buhs wissu papreeksch Deewam farsii pateikt, fa tee tahdu laiku sadstiwosuschu, un no winna palihgu luhgt pee scha swehta darba. — Jo Deews, kas irr dewis to eegribbeschannu ta labba, tas arridsan dohs to padarritschannu ta pascha.

Paleezeet pastahwigi pee sawahm labbahn apnemshannu, ne seezeet sawas dohmas pahrgrohßiht zaur launahn mehlehni; bet fargatees no teem wiltigeem praweeshcheem, kas awju drehbës pee jums nahk, bet no eekschpusses tee irr plehßigi wilki. — Paleezeet no mohda un luhdseet, fa juhs fahrdinashana ne eekrittat; jo gars irr labprahrigs, bet meesa irr wahja. — Mihli sahtibas beedri, effect laipnigi un mihligi prett wisseem zilwekeem, ihpaschi prett teem, kas newaid juhs sahtibas beedri. Zaur nemihligu buhschannu, zaur lammaschannu, wizzinashannu un eeaidibn juhs ne weenu zilweku ne padarritseet par sawu beedri. Ne smahdejeet tohs, kas wehl tahlak no jums stahw, ne schkeeteet paschi labbaki essiht ne fa winni; pee juhs augteem mehß juhs passim. Lai juhsu gaisna spihd lauschu preekscha, fa tee juhsu labbus darbus redß un to Debbes-tehwu noslawe. — Ja sahtibas beedribä pehz Deewa prahta eezelta tohp, tad winnas augli buhs leeli un swehtu darridami; no weenas beedribas zelsees dauds; zittas sahtibas beedribas, un tahm ne truhßs ne kad zilweki, kas labpraht eeksch winnas saweenoesees.

Juhs jauneki un juhs krištigas mahses, jums ihpafchi buhs gahdaht, ka fchi jauna beedriba ne tohp nizzinata no pafaulas un ka ta dauds dauds svehtibu warr nest. — Pee jums pafaula wiffu papreefch redsehs fahribas jaufus auglus. Tapeh; paleejeet pafahwigi pee farwahm labbahm apnemfchanahm, ne effeet ka needris, ko wehifch fchurp un turp fchauba. Zihnifjeet to labbu zihnifchanu prett meefu un affini — un jums taps peelifts gohda krohnis.

Bet juhs, manni zitti draudfes lohjekki, kas juhs wehl ne effeet fabeedrojuſchees ar fcheem fahribas beedreem, juhs gan gribbeet wiffu papreefch pahrbauidht un redseht, kas buhs; juhs dohmajeet pafchi pee fewim: Wehs warram un gribbam fahrigi buht arri bes fahribas beedribas. Labbi jums, ja juhs to darrait. — Bet luhdfami, ne fmahdejeet fchohs fahribas beedrus, ne lammajeet tohs, ne aiskawejeet ar launu prahtu to labbu darbu, — ne aiskleedfeet, ka daschi darra, faweem behrneem, eefch fahribas beedribas dohteet, ja tee pafchi to gribb. — Juhs ne effeet fahribas beedri, bet juhs tomehr ne warreet fajzht, ka ta irr Alfta, besdeewiga leeta! Ja jums pafcheem, warr buht, gruhti nahktohs, no eeraddufcha dfehreena attahpt, tad ne willinajeet faruus behrnus us brandwihna bruhfeschanu. — Lai jums preeks irr redseht, kad juhs behrni to kaitigu ugguns fahli ne dferr. — La lai tad Deews svehti to jaunu fahribas beedribu muhsu draudse, lai peefchkirr dauds dauds svehtibas winnas lohjekkeem pee meefas un pee dwehfeles. — Deews lai irr ar jums, Deews lai dohd teem fahribas zehlejeem muhsu draudse svehtibu un preeku pee winnu labba darba, lai tee ne peekufht, lai glahbj jo prohjam dauds dwehfeles no laiziga un muhs fchiga pohsta. — Jefus fakka; labs kohks labbus auglus nest; — redsefm, woi tas ta buhs ar fahribas beedribu. — Swehtais Deews, tu effi dewis to eegribbeschanu ta labba, dohdi arri to padarifchanu ta pafcha, zaur tawu svehtu gartu. Amen. L.

Einna, zif naudas 24. August-mehn. deenâ 1838 eefch Nihges maksaja par daschahm prezzehm.

Par	Maksaja:	Subr. nauda.		Par	Maksaja:	Subr. nauda.		
		Rb.	K.			Rb.	K.	
1	puhru rudfu, 116 mahrzinus smaggu	1	60	1	pohdu (20 mahrzineem) waffu	7	—	
—	meefchu, 100 mahrzin. smaggu	1	10	—	tabaka	—	65	
—	kweefchu, 128 mahrzin. smaggu	3	—	—	sweesta	2	40	
—	ausu	—	60	—	dfelfes	—	75	
—	firu	1	50	—	linnu, krohna	2	—	
—	rupju rudfu = miltu	1	50	—	brakka	1	80	
—	bihdeletu rudfu = miltu	2	20	—	kannepu	—	90	
—	bihdeletu kweefchu = miltu	3	80	—	fchichtu appinu	3	—	
—	meefchu = putraimu	1	50	—	neschichtu jeb prezses appinu	1	80	
—	eefala	1	10	—	muzzu filku, eglu muzza	8	—	
—	linnu = fehklas	2	—	—	lasdu muzza	8	30	
—	kannepu = fehklas	1	50	—	fmalkas fahls	4	30	
1	wesumu feena, 30 pohdus smaggu	3	—	—	rupjas baltas fahls	4	50	
barrotu	wehrfchu galku, pa pohdu	1	—	—	wahiti brandwihna, puffedegga	10	—	
				—	—	—	11	50

Weenu subraba rubli warreja dabuht par 353½ kapeikeem warra naudas.

Eihds 23. August pee Nihges irr atnahufchi 1122 fuggi un aiskbraufchi 998.

Wrihw driffeht. No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas puffed:

Dr. C. E. Napierfky.